

Το καυτό δεκαήμερο για την Ελλάδα μέχρι το κρίσιμο Eurogroup της 21ης Ιουνίου στο Λουξεμβούργο

Όλα θα κριθούν στο... νήμα για το χρέος

Του **ΘΑΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**
Ανταπόκριση, Βρυξέλλες

Μόνο τα προαπαιτούμενα μπορούν να εμπόδιο στο να υπάρξει μια συνολική απόφαση για την έξοδο της Ελλάδας από το τρίτο πρόγραμμα διάσωσης στις 21 Ιουνίου, μεταφέρει στη Realnews κορυφαίος Ευρωπαίος διπλωμάτης, επαναλαμβάνοντας ότι «με ή χωρίς ΔΝΤ, η τέταρτη αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους θα είναι σεβαστή, ικανοποιητική, σημαντική και καθοριστική στα μάτια των αγορών».

Συγκεκριμένα, μετά και την ολοκλήρωση των συζητήσεων μεταξύ των υπουργών Οικονομικών των μεγάλων οικονομικών της Ε.Ε., με τους θεσμούς (ESM, ECB, Κομισιόν) και το ΔΝΤ στο Παρίσι, τις επαφές του **Κ. Ρέγκλιγκ** με τον Γάλλο υπουργό Οικονομικών την ίδια μέρα και τη συνεδρίαση του EWG, το μήνυμα που οι Ευρωπαίοι εταίροι στέλνουν στην Ελλάδα είναι «κάντε το κομμάτι που σας αναλογεί και μην ανησυχείτε».

Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι ο **Ντ. Κοστέλο** και το επιτελείο του θα πρέπει να δουλέψουν υπερωρίες το επόμενο Σαββατοκύριακο για να συγγράψουν, έστω και την τελευταία στιγμή, την έκθεση συμμόρφωσης των ελληνικών Αρχών με τα προαπαιτούμενα. Η ημερομηνία που οι εκπρόσωποι των 19 υπουργείων Οικονομικών έχουν δώσει σε Ελλάδα και τρόικα είναι η 14η Ιουνίου, ώστε στις 21 του ίδιου μήνα όλα να είναι έτοιμα. Οι Ευρωπαίοι υπουργοί Οικονομικών θα μεταβούν στο Λουξεμβούργο από το προηγούμενο βράδυ (20/06), καθώς νωρίς το πρωί της «κρίσιμης για την ελληνική οικονομία Πέμπτης», όπως

τη χαρακτήρισε ο διπλωμάτης, θα πρέπει να μετάσχουν και στη συνεδρίαση του Δ.Σ. του ESM.

«Για την ιστορία, θα θυμόμαστε ότι η περιπέτεια που άρχισε το Λουξεμβούργο στις 19 Οκτωβρίου 2009, με την ανακοίνωση της ύπαρξης παραποιημένων δημοσιονομικών στοιχείων, ολοκληρώνεται και πάλι στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 2018, σχεδόν 9 χρόνια μετά, ύστερα από 3 προγράμματα

τα διάσωσης, 4 κυβερνήσεις και 4 αναδιարθρωπώσεις του δημοσίου χρέους», ήταν η φράση που μεταφέρθηκε στην «R».

Ο ρόλος του ΔΝΤ

Την ίδια ώρα στις Βρυξέλλες -που ομνύουν στην αξιοπιστία των μέτρων για το χρέος- επικρατούν χαμηλοί τόνοι για την ενεργοποίηση ή όχι του χρηματοδοτικού σκέλους του προγράμματος του ΔΝΤ: «Κοντός ψαλμός αλληλουσία», ήταν το νόημα αυτών που ακούγονταν στους διαδρόμους του Berlaymont - του κτιρίου που στεγάζει την έδρα της Κομισιόν. Είναι ενδεικτική της παντελούς έλλειψης του «δράματος» που χαρακτήριζε μέχρι και τις συζητήσεις του 2017.

Κοινώς, οι Βρυξέλλες δεν θεωρούν την έλλειψη ενεργοποίησης του χρηματοδοτικού σκέλους αποτρεπτικό παράγοντα για το οτιδήποτε.

Αντιθέτως, τρεις πηγές κοντά στις συζητήσεις, μετέφεραν στην «R» το πρωί της Παρασκευής ότι όλη η δουλειά της Πέμπτης και των τελευταίων εβδομάδων είναι για να γραφτεί από πλευράς ΔΝΤ ένα «θετικό DSA». Η έκθεση βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους (Debt Sustainability Analysis) του ΔΝΤ θα είναι, όπως κάθε άλλη φορά, ξεχωριστή - διότι αυτές είναι οι διαδικασίες και αυτό δεν αποτελεί είδηση. Το θέμα είναι ποιο θα είναι το θετικό της σενάριο. Οι παράγοντες της Ε.Ε. εργάζονται για να καταγραφεί μια όσο το δυνατόν πιο θετική οπτική, ακριβώς γιατί αυτή θα τιμολογήσουν οι αγορές.

Το ΔΝΤ και η Ε.Ε. μπορεί να μη δώσουν τα χέρια για την ενεργοποίηση του χρηματοδοτικού σκέλους του πακέτου του ΔΝΤ, αλλά θα δώσουν τα χέρια για ένα «παρόμοιο» ή έστω «ελαφρά χειρότερο DSA από το ΔΝΤ», υπό την προϋπόθεση ότι το ΔΝΤ θα μείνει κανονικά στο πλαίσιο του Post Program Surveillance και θα εποπτεύει τις ελληνικές Αρχές.

Όσο για τις επιμέρους πληροφορίες περί διαφανιών στην επιμήκυνση ορισμένων ελληνικών δανείων, η πλευρά της Ε.Ε. επιμένει ότι, ακόμα και με τη μικρότερη επέμβαση, το πρακτικό αποτέλεσμα στις κρίσιμες δεκαετίες 2020-2030 θα είναι το ίδιο. «Κανείς δεν θα βγει με ομόλογο πέραν του δεκαετούς - αυτό είναι το διάστημα που πρέπει να δίνει σιγουριά», σημειώνει πηγή της «R» που γνωρίζει καλά την εξέλιξη του ελληνικού προγράμματος αποπληρωμών.

Η μεταμνημονιακή εποπτεία

«Αντί να συζητάτε το πώς θα γίνουν επενδύσεις και πώς θα γίνουν εξαγωγές, συζητάτε την εποπτεία». Με αυτή τη φράση οι Βρυξέλλες προειδοποιούν ότι ο δημόσιος διάλογος, εννέα χρόνια μετά, παραμένει σε λάθος βάση. Η εποπτεία δεν είναι «επιβολή», αλλά «πιστοποίηση» ότι η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας βελτιώνεται, εξηγούν. Εξάλλου, η παντελής έλλειψη ελέγχου αφορά μόνο όσους έχουν σκοπό να γυρίσουν στις παλιές κακές συνήθειες, π.χ. κρυφά ελλείμματα και διασπάθιση δημοσίου χρήματος.

Σε κάθε περίπτωση, η εποπτεία μετά το πρόγραμμα, παρότι θα είναι συνδεδεμένη εν μέρει με την ελάφρυνση του χρέους, δεν θα περιέχει νέα στοιχεία ή απαιτήσεις, παρά μόνο την τήρηση των συμφωνηθέντων.

Η Ελλάδα, πάλι, θα έχει στα χέρια της ένα ακόμα εργαλείο κονδυλίων από τον επόμενο κοινοτικό προϋπολογισμό για να χρηματοδοτήσει την εκτέλεση μεταρρυθμίσεων και να απαλύνει το κοινωνικό κόστος. Πρόκειται για τη σχετική πρόταση **Γιούνκερ** που η «R» είχε πρώτη αποκαλύψει ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2014 και πλέον αποτελεί κομμάτι του επόμενου υπό διαπραγμάτευση Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου της Ε.Ε. 2021-2027.

η άποψη
του **ΜΑΚΗ ΤΖΙΦΡΑ***

*Νομικού

«Ας περιμένουμε λίγο»

ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στις αγορές με την έκδοση ενός νέου ομολόγου, πιθανότατα δεκαετούς, επιδιώκει η κυβέρνηση. Οι «Ευρωπαίοι» είναι έτοιμοι να συμφωνήσουν σε μια δεκαετή επιμήκυνση των χρόνων αποπληρωμής του χρέους μας. Αυτό σίγουρα βοηθά την έκδοση του σωτήριου ομολόγου. Εστω ότι μια τέτοια έξοδος όμως επιτευχθεί, παρά τη διατήρηση του χρέους μας σε υψηλό επίπεδο, αποκλείεται πάντως το κόστος δανεισμού μας να μην είναι υψηλότερο από το επίπεδο του μέσου όρου των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου, γιατί αυτά δεν ενεχυρίασαν, ούτε υποθήκευσαν τον δημόσιο πλούτο των.

Βάσει του ισχύοντος διεθνούς δικαίου προβλέπεται μόνο οι επενδυτές σε ομόλογα κρατών να έχουν εγγύηση τον δημόσιο πλούτο των κρατών, ενώ η δική μας χώρα τον έχει «υποθηκωμένο» σε κράτη! Φυσικά, κατά παραβίαση κάθε νομιμότητας! Οι ιστορικοί του μέλλοντος θα σπαζοκεφαλιάζουν «γιατί» ανεχθήκαμε κάτι τέτοιο. Αρκούσε ότι μας απείλησαν, αν ζητούσαμε πλήρη ή αποκατάσταση της νομιμότητας, με αντίποινα; Σημειώτεον, η «βοήθεια» των κρατών της Ε.Ε. προς τη χώρα μας, το 2010, είχε ως σκοπό την εκπλήρωση από

πλευράς των υποχρέωσης να επανακτήσουμε σταθερό επιτόκιο δανεισμού στις αγορές. Ουδέποτε φυσικά τούτο έγινε οκτώ χρόνια τώρα. Η κυβέρνηση συνειδητοποίησε ότι λόγω αυτής της διαρκούς αθέτησης της ανωτέρω υποχρέωσής των μπορεί να αποφασίσει μονομερώς να κάνει «έξοδο» στις αγορές.

Οι «ισχυροί» της Ε.Ε. δεν είναι σε θέση επ' αυτού λογικά να της αντισταθούν. Αλλά η κυβέρνηση, για να επιτευχθεί ένα ανεκτό επιτόκιο δανεισμού επί μακρόν για τη χώρα μας, οφείλει να επιδιώξει να συμφωνηθεί και μια γενναία εξάλειψη του χρέους μας. Η συγκυρία είναι ευνοϊκή, καθώς η Ιταλία με τη νέα κυβέρνηση της ζητά ήδη κούρεμα χρέους και η Μέρκελ απαντά ότι δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο. Μην αιφνιδιαστείτε, όμως, αν η Ιταλία θέσει το ζήτημα «πώς», παρά τα όσα προβλέπονται στο διεθνές δίκαιο, πήραν οι «Γερμανογάλλιοι» το 2010 ενέχυρο τον δημόσιο πλούτο της Ελλάδος βλάπτοντας τους επενδυτές σε ομόλογα, όχι μόνο της Ελλάδος, αλλά και της Ιταλίας και του λοιπού ευρωπαϊκού Νότου! Μήπως συμφέρει εν τέλει να περιμένουμε λίγο ακόμα; Να δούμε πρώτα «πώς» οι Ιταλοί θα θέσουν το ζήτημα;